

Palliativ vård- bara för vissa?

Henrik Ångström

Specialist palliativ medicin

Överläkare, Palliativ medicin, Norrlands universitetssjukhus

Vad vet vi om behovet av palliativ vård?

- Drygt 70 000 personer årligen behöver palliativ vård
- Ca 22 000 personer behöver stöd från specialiserad palliativ vård
- Symtombilden i livets slutskede likartad oberoende av diagnos
- Tidig inkludering i palliativ vård till nytta för den sjuke, närstående och vården

Hur ser verkligheten ut?

- Svensk palliativ vård är i högsta grad ojämlig
- Tillgången för låg i förhållande till behoven (Socialstyrelsen)
 - för liten andel får stöd från specialiserad palliativ vård
- Ojämligt avseende bostadsort
 - antal dödsfall i eget hem 4-14%
 - andel som erhöll stöd från specialiserad palliativ vård 10-26%
 - stora skillnader mellan grannregioner

Hur ser verkligheten ut?

- Kvaliteten är otillräcklig
 - målnivåer för Socialstyrelsens kvalitetsindikatorer uppnås inte
 - sämst palliativ vård på de största sjukhusen, bättre på särskilt boende
 - Ojämnt avseende diagnos
 - cancer "referensdiagnos"
 - andra diagnosgrupper riskerar sämre palliativ vård i livets slutskede samt tillgång till specialiserad palliativ vård i samma omfattning
 - specialiserade enheter kan ha begränsningar avseende diagnos och ålder
- får inte

Palliativ vård- bara för vissa?

I dagsläget är det något av ett lotteri vilken palliativ vård den sjuke får beroende på diagnos, bostadsort, ålder och vårdform.

Patientens faktiska symtombild avgör tyvärr inte vårdens innehåll.

Personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp Palliativ vård

- Arbetet med vårdförloppen utgår från en överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).
- Vårdförloppen är ett kunskapsstöd för hälso- och sjukvårdspersonal i det kliniska mötet
- Syftet är att öka jämlikheten, effektiviteten och kvaliteten i vården
- Nationell arbetsgrupp Palliativ vård: 28 personer, alla sjukvårdsregioner, kommuner, multiprofessionellt
- Slutgiltigt godkännande 3/6

Personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp Palliativ vård

Övergripande mål med vårdförloppet är ökad jämlikhet och kvalitet i den palliativa vården genom att:

- identifiera patienter med palliativa vårdbehov i tid
- säkra tillgång till allmän och specialiserad palliativ vård när patienten behöver det
- erbjuda *Samtal vid allvarlig sjukdom*
- erbjuda regelbunden symtomskattning
- ta fram och regelbundet uppdatera vårdplan
- samla rätt kompetens i ett multiprofessionellt team